

Ért.

1.167.

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT
SZEGÉNY ISKOLANÉNÉK VEZETÉSE
===== ALATT ÁLLÓ =====

MAGYARKANIZSAI HAYNALD
   LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET
ELEMI ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK

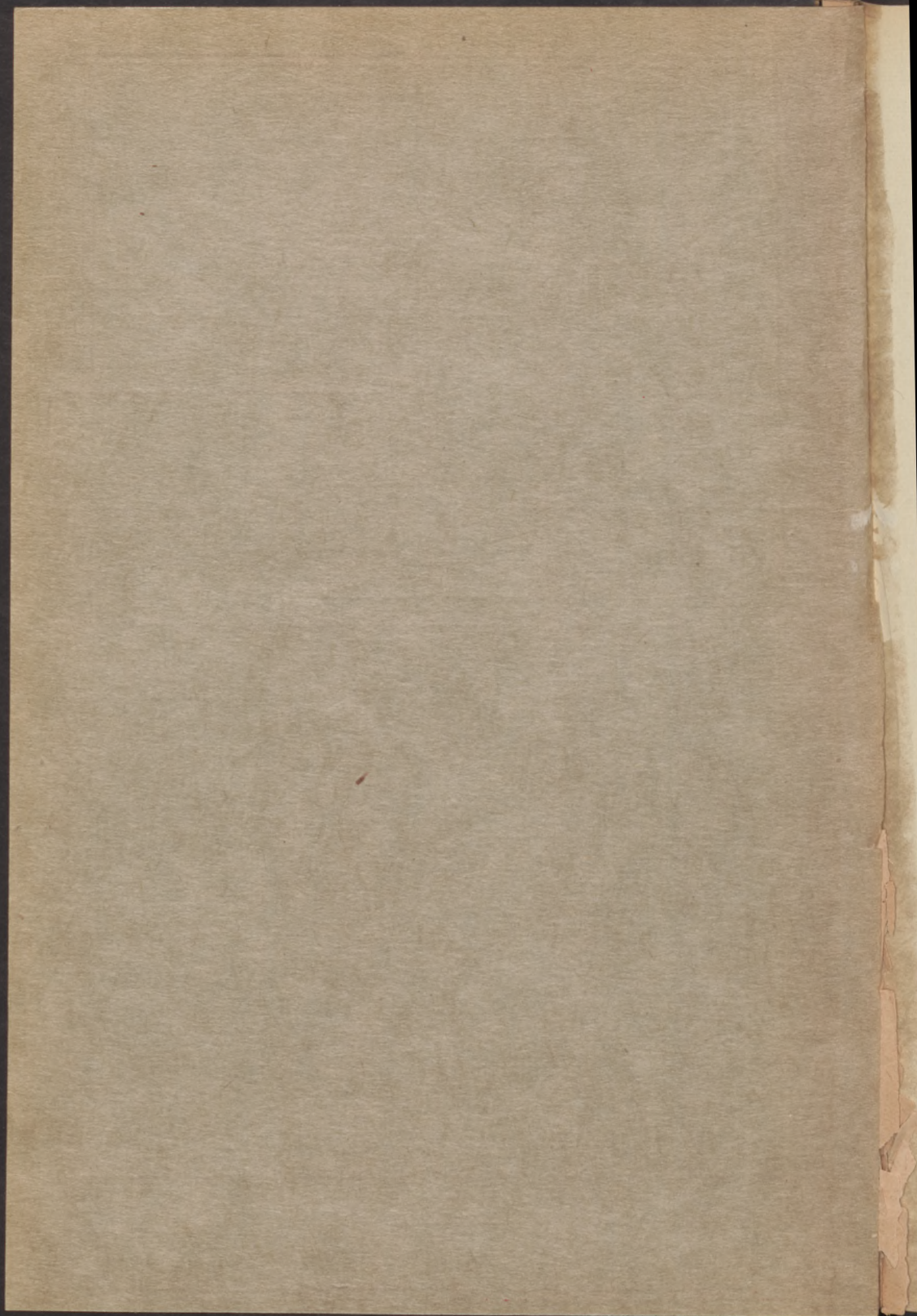
É R T E S Í T Ő J E

AZ 1910—1911. ISKOLAI ÉVRŐL.
X. ÉVFOLYAM.

HAYNALD LEÁNYNEVELŐ INTÉZET MAGYARKANIZSÁN.

Kiadja az intézeti elöljáróság.

A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT
SZEGÉNYISKOLANÉNÉK VEZETÉSE
===== ALATT ÁLLÓ =====

MAGYARKANIZSAI HAYNALD
    LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET
ELEMI ÉS POLGÁRI ISKOLÁJÁNAK

É R T E S Í T Ó J E

AZ 1910—1911. ISKOLAI ÉVRŐL.

X. ÉVFOLYAM.

Bruck-nyomda. Magyarkanizsa.

Cat.
1.167.

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növendeknapja.
19 12 .év. 899

A MAGYAR SZENT KORONA.

Régi vágyódásom volt, hogy a magyar szent koronát láthassam. Annak viszontagságos története és igazán csodálatos fenmaradása maga is érdekes.

Mikor a magyar nemzet 1896-ban az ezer éves Magyarországot ünnepelte, a szent koronát is megmutatták a nemzetnek. Bennem is fölcillant a remény, hogy most talán én is megláthatom ezt a drága szent nemzeti ereklyénket.

Föl is mentem Buda várába, 1896. június 6-án szombati napon, de bizony a Mátyás templomnak még csak tájára se juthattam, nem hogy a szent koronát láttam volna. Nem tudtam kibékülni a dologgal sehogyszem. Tűnődtem, hogyan jussak én be a Mátyás templomba, a hol a szent korona nyilvános szemlére ki volt téve. Másnap, június 7-én, vasárnap volt. Jókor reggel fölkeltem, azzal az elhatározott szándékkal, hogy misézni megyek és azután megpróbálom a szerencsét, hogy a koronát megnézhessem és pedig, ha lehet, alaposan megnézhessem. Átmentem a budai oldalra, ahol éppen egy pap jött velem szembe. Megkértem, nem tudna-e nekem valami utbaigazítást adni, hogy juthatnék én el a Mátyás templomba a magyar szent koronát megnézni. Ő azt mondotta: legegyszerűbb lesz a vizi város felül felmenni, onnan jönnek a papok a Mátyás templomba; igaz ugyan hogy azon az oldalon is mindenütt őrség áll, de azon az oldalon mégis könnyebb lesz feljutni. A Szent György tér felől alig lehet bejutni a Mátyás templomba, s ha bejut is az ember csak éppen egy—két pillantást vehet a magyar koronára. A jó tanács aranyat ért.

Neki vágtam fölfelé a Duna partnak, onnan azután északról jöve egyszer csak a Mátyás templom sekrestyéjénél találtam magamat. Az őrség egy szó nélkül nyugodtan engedett a Mátyás templomba. Mondanom sem kell, hogy nagyot dobbant a szívem mikor a Mátyás tempiom sekresfyéjében találtam magamat, és az ott lévő plébános megengedte, hogy a magyar szent korona jelenlétében elvégezhessem vasárnapi szent misémet. Az egész szentély üres vala, a szentély végén diszes állványon volt elhelyezve a szent korona. Mellette a padban ült Báró Radvánszky Béla koronaőr. Én a szent kornna jelenlétében nyugodtan, és merem mondani hálás szívvvel, végeztem szent misémet.

Szent mise után, mint aki dolgát jól végezte, letelepszem a padban a koronaőr közelében.

Látom, hogy a Mátyás templom egyik oldalajtaján erős kordon között vonult be a koronát látni vágyó közönség, átvonul a szentély előtt, meglátja a koronát és a másik ajtón távozik. A koronát nem lehet sokáig nézni, mert nagyon sokan akarják látni, és így a korona előtt hoszasan időzni nem lehet.

Jönnek egyes kitűnőségek a sekrestye felől a szentélybe megnézni a szent koronát. A többi között Jókai Mór, koszorus költőnk is, fekete diszmagyar ruhában. Jól megnézi a szent koronát, kérdezősködik, halkan beszélgetünk, és megállapítjuk, hogy a magyar szent korona igazán szép, a formája is kedves; igaz, hogy elút minden más koronától, de tagadhatatlanul szép. Mintha nem látszanék rajta a kilencszáz esztendő viharja! — Jön gróf Széchenyi Ferenc is Somogyból megnézni az ősi koronát. Belejövünk a magyarázatba, neki lelkesedünk, és

megint csak azt mondjuk, hogy bizony szép a magyar szent korona.

Hát bizony szép, nekünk nagyon drága és nekünk, majd úgy mondom végtelen értékű.

Alaposan megnéztem a magyar szent koronát. Megpróbálom leírni. A magyar szent korona alakja magasított félgömb.

Tulajdonképen három aranyszalagból, vagy ha úgy tetszik, három arany pántból áll. A pántok szélessége úgy három ujjnyi.

1. Az első, vagy alsó szalag (koszorú pánt) a fejét koszorú alakban veszi körül.

2. A második arany szalag a homlok közepének irányában a fejtető fölött átborul és a koszorú pánttal úgy elül mint hátul össze van kapcsolva.

3. A harmadik aranyszalag az egyik halántéktól a másikig, szintén a fejtetőn húzódik át. Magától értetődik, hogy ez a két szalag a fejtetőn egymást keresztezi; itt áll a korona kersztje.

Igy a korona tetején elöl is két hézag van, hátul is; ezek a hézagok háromszög alakúak.

1. Az első, vagy koszorú pánton elöl a közepén a homlok fölött egy nagy háromszögű gömbölyűre csiszolt kék drágakő (zafir) van, e mellett jobb oldalon négyszögű arany alapon Szent Mihály képe, közte esik egy négyszögű piros drágakő (vörös gránát) azután jön Szent Demeter képe négyszögű arany alapon, mellette egy gömbölyű kék drágakő (zafir) a jobb halánték irányában.

Bal oldalon a koszorú pánton, az említett középső nagy kék drágakő mellett, Szent Gábiel képe van

arany alapon, közbe esik ismét egy négyszögű piros drágakő (vörös gránát); e mellétt Szent György képe és mellette egy gömbölyű kék drágakő (zafir) a bal halánték fölött.

A koszorú (alap) pánt hátsó részén, a közepén, egy köszörült kék zafir van, mellette a jobb halántékfelé Géza vezér képe négyszögű arany alapon, mellette egy négyszögű ofirkő, e mellett Szent Kozma képe a jobb halánték fölött.

Ugyancsak a koszorú pánt hátsó részén a köszörült kék zafir mellett a bal halánték felé Constantinus Porphyrogenita ifjabb görög császár képe van arany alapon, mellette egy ofirkő, e mellett Szent Dömjén képe a bal halánték fölött.

A koszorú pántot úgy felül mint alul gyöngysor szegélyezi.

A koszorú pánt fölött elülről; a felső gyöngysor fölött, a közepén, oromdisz gyanánt Jézus képe van hosszukás félgömbölyű képen arany alapon, e fölött egy ametiszt van feltűzve: mellette jobbról is 4 oromdisz van, balról is 4 oromdisz, ilyen sorban: háromszög, félgömbölyű, háromszög, félgömbölyű, ugyanigy balkézfelől is, mind zöld pávatollszerű diszitéssel.

Igy összesen 9 oromdisz van, a Jézus képe közepén, mely fölé 1) ametiszt van feltűzve; jobb felől 2) egy zafir, 3) egy rubin 4) egy zafir, 5) egy gyöngy; bal felől 6) egy rubin, 7) egy rubin, 8) egy zafir, 9) egy gyöngy van az oromdisz felett.

A koszorú pánt hátsó részén, a felső gyöngysor fölött, a köszörült zafir fölött, a közepén oromdisz gyanánt Dukasz Mihály hosszukás félkör alakú képe van arany alapon, föléje gyöngy van tűzve. A hátsó részén

más oromzat nincs, de a felső gyöngysor fölött nagyobb gyöngyök vannak feltűzögetve, Dukas képe mellett kilenc—kilenc. Ez az újabb vagyis a görög része a koronának.

A régi koronából a két fejtető fölötti pánt maradt meg.

2. A második arany szalagon vagyis a homlok irányában felmenő első pánton, vagy szalagon alul, Szent Bertalan hosszúkás négyszögletű képe van, melyet azonban elföd az orom diszül alkalmazott hosszúkás félkörű Krisztuskép, e fölött van Szent János ugyanily képe.

A fejtető fölött ismét Krisztus képe van, amely azonban teljesen négyszögű; ebbe van bele illesztve a kereszt, mely mind a négy végén kis gömbökben végződik. A Krisztus kép alatt és avval összefüggően, a fej hátsó részén van Szent Jakab képe, alatta pedig Szent Tamás képe, a melyet megint elföd az orom diszül odahelyezett Dukasz császár hosszúkás félkörű képe.

3. A harmadik aranszalagon, vagyis másik keresztpánton jobb kéz felől, a halánték irányában alul Szent András, felette Szent Péter képe van, mely a Krisztus képhez kapcsolódik; bal kéz felől alant Szent Fülöp képe, fent Szent Pál képe van, mely Krisztus képéhez kapcsolódik.

Tehát összesen nyolcz kép, és hozzáadva a fejtető fölötti Krisztus képet, melyen a kereszt áll, kilenc kép képezi a felső, vagyis régi koronát. A 8 apostol kép átlátszó zománcz, (rekeszes zománcz) a Krisztus kép arany-alapú zománcz. A képeket gránát és gyöngyszemek foglalják be, fölváltva.

A szent korona tehát tehát tulajdonképpen képekből áll. Az új (alsó vagy) (görög) korona Szent

Mihály, Szent Gábor, Szent Demeter, Szent György, Szent Kozma, Szent Dömjén, Constantin és Géza képeit foglalja magában arany alapon hoszúkás négyszögű alakban. Ezekhez járul elől, de már oromdisz gyanánt arany alapon és domború felsővel Jézus képe, hátul pedig szintén oromdisz gyanát arany alapon és domboru felsővel Dukasz Mihály képe. Ez összesen 8 hoszúkás négyszögű és 2 domború felsőjű kép, összesen 10.

A régi korona, vagyis a felső két keresztpánt ismét 8 hoszúkás képből, és 1 (egy) négyszögű képből áll, összesen 9.

Az egész korona tehát összesen 19 képből áll.

Összesen három korona van. Az eredeti Buda várában őriztetik. Az egyik hű másolatot 1910 ápr. 17. ajánkozta vissza egy fényes küldöttség a pápának. A harmadik hű másolat a kalocsai érseki kastélyban van. A koronának régi részét, (felső részét) a 8 apostol képét, kétségkívül II. Szilveszter pápa ajándékozta. Az alsó részét pedig Dukasz Mihály görög császár küldötte Géza hercegnek, a későbbi I. Géza királynak.

Kétségtelen tehát, hogy a magyar királyság symboluma egyházi eredetű. Az egyház, a pápa, áldása és segítsége erősítette meg a kereszténynyé vált magyar országot, magyar birodalmat. A korona fénye, jelentősége oly nagy lett, hogy a magyar csak azt ismerte el királyául, a kinek homlokát a szent magyar korona érintette. Hiába koronázták meg Károly Róbertet a székesfehérvári sirlomból a Szent István fejről levett koronával, még ez sem pótolhatta a magyar szent nemzeti koronát.

A keresztény nemzeteknek a középkor első feléből ránk maradt koronái között alig található egy is, mely

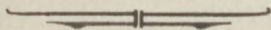
akár történeti, akár művészi tekintetben oly érdekes volna, mint Szt. Istvánnak a budai várban őrizett koronája, írta már 1857-ben Bock Ferenc, a híres műtörténetíró. „Azóta is mindazok, a kik a középkori zománczművek ismertetésével foglalkoztak, külföldi és hazai tudósok egyaránt, első helyre teszik a magyar szent koronát már csak azért is, mert mindkét részének kora biztosan megállapítható.“ (Karácsonyi János) A magyar szent korona képe most már diadallal bévonult az iskolákba is, ott van az folyton szemünk előtt és a gondjainkra bizott gyermekek szemei előtt is, élő emlékeztetésül azon jótéteményekre, a melyeket egész a mai napig árasztott reánk a jó Isten különös intézkedése folytán. Ne legyen az üres jel, hanem hangosan szóló dokumentum, a mely a magyar haza iránt való hűséges szeretetünket éleszsze, gyarapítsa és átplántálódjék az a szeretet azok kis szivecskéjébe is, a kik a mi gondjainkra vannak bizva, a fogékony gyermeki szivekbe is.

A költő mondja :

Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül.

MÁRTON MÁTYÁS

igazgató.

II.

Adatok az iskolaév történetéhez.

Mielőtt az iskolaév történetének rövid vázolásához fognék, meg kell említenem azt az örvendetes tényt, hogy az elmúlt szünidőnek, az arany szabadságnak egyik hónapját a slöjd tanfolyam végzésével töltöttük. A tanfolyamot Fenyvessy Jenő ipariskolai rajztanár vezette nagy lelkesedéssel és szaktudással. A tanulás nemcsak szorgalommal, hanem rendkívüli buzgósággal is ment. A műhelyi munkát nagyban megkönnyítette az a derűs jókedv, mely mindvégig hű kísérője volt az ambiciozus tanulóknak. Az augusztus végén rendezett kiállítás nemcsak az érdeklődő közönséget lepte meg a legkellemesebben, hanem jól megérdemelt babért is font úgy az ügybuzgó tanárnak, mint a lelkes tanítóságnak homloka köré. — A forró, augusztus gyorsan repült tova s megjött a szeptember, a polgári év ősze s az iskolaév üde tavasza. Van-e érző szív emberi kebelben, mely hangosabban ne dobogna, midőn a rügybontó tavaszi napsugár beköszönt, midőn eljön a szép kikelet, a természet ébredése, feltámadása! Midőn a Teremtő remeke új mezbe öltözik. Aki csak teheti, kisiet a szabadba, hogy gyönyörködjék az erdők zöldjében, a virágok színpompájában, a madarak csicseregésében, az égbolt felhőtlenségében! — Ami a természet szent ölén a madárdal, a virágillat, az égbolt kékje, az, sőt annál is több, a hivatását szerető, az iskoláért lelkesülő nevelőnek, tanítónak: a szeptember. Legalább nekünk e hónap a virágültetés szezonja. Mekkora öröm tölti el lelkünket, mikor feltáruul előttünk az isteni Gyermekbarátnak az a kertje, melyben minden virágszál egy—egy ártatlan gyermek, a szülők legnagyobb kincse. E drága kincseket ránk bízzák, hogy ültessük át őket az iskola talajába; ápolgassuk, öntözzük, műveljük a lelküket, nemesítsük szívüket, hogy az ártatlan kis szívek mélyéből mint tavasszal az árnyas berekből, szálljon fel az erénynek, a

megőrzött ártatlanság liliomának, a szerénység ibolyájának s a hála rezedájának illata a Teremtő trónjáig, Aki egykor az örökkévalóság kapujánál számon kéri tőlünk a most reánk bízottak lelkét. Hivatásunk e végtelen fontos tudatától áthatva, magasztosságától lelkesülve, örömmel várjuk növendékeinket, szeretettel fogadjuk valamennyit s úgy teszünk velük mint a kertész a gyenge növényekkel: megvizsgáljuk, nem ártott-e nekik, nem perzselte-e meg lelkük szárnyát az a veszélyes áramlat, melynek „korszellem“ a neve. Ha igen, a legméltóságosabb Ol-táriszentség elé vezetjük, hogy az onnan kiáradó kegyelemforrás hűs cseppjei lehűtsék a tüzet, behegesszék az esetleges sebet. S azután a lehető legnagyobb gonddal építgetjük tovább azt a lelki épületet, melyben maga az isteni Üdvözítő is lakást vesz a szent áldozásban. Segítjük az ifjú szíveket imádsággal és tanáccsal, hogy érzelmeik mint a rózsabimbó illata egyesegyedül az égfelé szárnyaljanak. E nehéz, de kedves feladat megoldására forró imában esdettük le a Szentlélek Úristen segítő kegyelmét az ünnepies Veni Sancteban, melyet szeptember 5-én tartottunk, miután 1., 2., 3., és 4-én beírtuk a polgári iskola tanulóit. Az elemi iskolások 15-én, 16-án és 17-én íratkoztak, a tanítás azonban csak október 17-én kezdődött náluk.

Szeptember 10-ike gyásznapja minden jó magyar-nak, mert fájóan emlékeztet arra a kegyetlen törszúrásra, mely megállította a dobogását annak a páratlan szívnak, amely elég nagy volt egy egész nemzetnek a befogadására. Imádkoztunk is buzgón s felajánlottuk tanítványainkkal együtt a szentmisét megdicsőült Erzsébet királynénkért, aki nekünk, magyaroknak, nemcsak fejedelmasszonyunk, hanem anyánk is volt! —

Október 4-én, Őfelsége nevenapján ünnepies nagymisért hallgattak tanítványaink a plébániatemplomban. Ebéd után kirándultak a közeli szigetbe, ahol játszadazva töltötték el a délutánt. Hogy pompásan mulattak, azt legjobban tanúsította kipirult arcuk. Úgy szeptemberben mint

októberben csaknem mindennap tettek nagyobb sétát bentlakó növendékeink s élvezték a szép őszi napok kellemeit.

Október 6-án, az aradi vértanúkért gyászmise volt a plébániatemplomban, hol tanítványainkkal együtt megjelentünk s kértük az Uristent, engedje, hogy a megdicsőült hősök halála váljon javára sokat szenvedett, szegény, magyar, hazánknak.

Október 15-én, Általános Főnöknők, Franz Mária Terézia névnepjén szünetelt az előadás.

Októberben mindennap elmondották növendékeink a szent olvasót, a rózsafüzér Királynéjának tiszteletére.

Október 28-ika a legfájdalmasabb emlékű napunk. Gyászlobogó lengett intézetünk homlokzatán, hirdetve, hogy az a mélységes gyász, mely sötét fátyolként borult rá a kalocsai egyházmegyére, súlyos veszteséget jelent intézetünknek is. Az egyházmegye nagytudományu főpapját, lánglelkű apostolát vesztette el dr. Veszprémi — Városy Gyulában, mi pedig intézetünk legnagyobb jötevőjét. Az érte mondott Rekviemen tanítványainkkal együtt megjelentünk. Sajgott a lelkünk, fájt a szívünk, hogy nem borulhattunk ravatalára, nem hinthettük be virágokkal a koporsóját, de szemekben könny csillogott, s a könny nemesebb tolmácsa a gyászoló szeretetnek mint a virág. Buzgó imáinkból kötöttünk koszorút s küldtük fel a menyeyei hazába, hol felejthetetlen főpásztorunk hősies ére nyeinek jutalmát élvezi s reméljük, hogy a régi, atyai, sőt még nagyobb szeretettel tekint le reánk, e siralomvölgyében küzködő lelki gyermekeire. Jobb, nemesebb, önzetlenebb lelket még nem ragadott el tőlünk a kegyetlen halál. Legyen áldott főpásztorunk emléke! —

November 2-án meglátogattuk a temetőt és forró imában emlékeztünk meg a kedves elhunytakról, kikért aznap a szent misét és szent áldozást is felajánlottuk, hogy lerójjuk irántuk a kegyelet szent adóját.

November 23-án növendékeinkkel együtt többször meglátogattuk a nyilvános imádásra kitett legméltóságosabb Oltáriszentséget.

December 6-át szívszorongva várták a bennlakó növendékek, főleg a kicsinyek és az újak, akiknek a régiek annyit regéltek a kedves Mikulásról és szolgájáról, hogy némelyikük szentül hitte, hogy a jó püspök és a csintalan Ruprecht egyenesen az égből jönnek. A kicsinyek meglepetésükben nem tudtak szóhoz jutni, kivált mikor hallották, hogy az a tisztes, ősz püspök minden csínyjüket tudja s nyilvánosan megmondja, melyik növendéknek kell szorgalmasabbnak, melyiknek rendesebbnek, melyiknek ildomosabbnak lenni! A szeretetteljes leckéztetés után Ruprecht szolgálta lett az úr a növendékek birodalmában, s hatalmát ugyancsak kihasználta; alaposan megkergette a sikolytozó növendéksereget. No de, ha kifárasztotta, meg is jutalmazta őket, olyan gazdagon, hogy még a legfélénkebbek is kibékültek vele, vagy legalább is a cukros zsákjával.

December 8-án virradt fel a növendékélet legszebb napja, a közös névnap. A fesztelen öröm és vígság ünnepe ez, amikor egész nap játszhatnak, muzsikálhatnak, táncolhatnak kedvükre. Meg is teszik, s rendesen csak egy panaszkodás van ilyenkor, az, hogy a szép nap hamar elmúlik! Az igaz! Ám ki tehet róla, ha itt a földön minden olyan gyorsan elmúlik, de leggyorsabban a boldog percek!

December 22-én végezték bennlakó növendékeink a karácsonyi szent áldozásukat s a közelben lakók már ezen a napon délután, a többiek pedig másnap reggel röppentek szét mint a kis madár a fészekből és siettek haza, a kedves otthonba, hogy szerető szüleik körében üljék meg az ártatlan gyermekszív legédesebb ünnepét, a szép karácsonyt.

Január 2-ika visszahozta a növendékeket s harmadikán újult erővel kezdték meg a tanulást, hogy szívüket lelküket műveljék.

Február 16-án ünnepi hangulat szállta meg lel-
künket. E napon adták át Szűcs Mária Jozefa kedves test-
vérünknek az arany érdemkeresztet, mellyel Ufelsége
a tanügy terén 50 éven át szerzett érdemeit tüntette ki.
Már 15-én élénk sürgés-forgás volt az intézetben. Az
egyik termet díszítették, a másokban próbaszavakat
tartottak, a harmadikban harsogtak a szebbnél szebb
üdvözlő- dalok, s a zeneteremből remek klasszikus ze-
ne accordjai hangzottak! Mindenki dolgozott, mindenki
serénykedett, tanítónők és tanulók egyaránt. A kellemes
izgalom, a boldog várakozás ragyogó vonásai ott ül-
tek minden arcon. Délben egy nem várt, kedves meg-
lepetés ért bennünket. Ugyanis sürgönyt kaptunk Kalocsáról.
Az Általános Helynöknő, tisztelendő Mária Bernárda nő-
vér, a kanizsai zárda hőn szeretett, volt főnöknője jelez-
te, hogy jön „valakivel“! Ki írhatná le örömünket e hír
hallatára!? Édes melegség futott végig ereinken s ajak-
ról ajakra szállt az öröm önkénytelen kitörése: „A Ber-
nárda tisztelendő néne jön! Jön a Bernárda tisztelendő
néne!“ — De kivel? És megindult a tálalások árja.
Alig vártuk a 4-et. Végre megjött. A villamos csen-
getyű messzeható hangja jelezte, hogy az annyira várt
vendégek megérkeztek! A portaajtó feltárult és jóságos
mosollyal az arcán, lépett be a mi szeretett Helynök-
nőnk, kísérve kedves Remigia nővérünktől, aki szintén
hat évig működött a kanizsai zárdában, hová mind a ket-
tőjüket édes emlékek vonzották! A leggyengédebb szere-
tettel öleltük kebelünkre azokat, kiket úgy visszavágy-
tunk s akik most eljöttek, hogy kitüntetett kedves Jozefa
testvérünk ünnepének fényét emeljék tisztelendő Általános
Főnöknőnk képviselőjében. — Végre fölvirradt a nagy
nap, február 16-ika, amidőn egy félszázadon át fáradha-
tatlanul, és ifjú lelkesedéssel munkálkodó tanítónőnek, egy
igénytelen szerzetesnőnek homlokára „reahajolt a babér.“
— 9 órakor ünnepies szent mise volt, melyen városunk
intelligentiájának túlnyomó része, és a tanítói kar is

megjelent. A korúson az intézet növendékei énekeltek utólérhetetlen lelkesültséggel. Az első padok egyikében az Általános Helynöknő mellett térdelt az ünnepelel nővér; látható meghatottsággal halgatta végig a szent misét s buzgó imában adott hálát Istennek az eltöltött 50 esztendő kegyelmeiért. Pedig ő sok és nagy kegyelmeket nyert, melyek közül csak azt az egyet említem, hogy fél-századig tanított anélkül, hogy csak egyetlen egy órát is mulasztott volna; ami annál meglepőbb, mert mindig a legnagyobb és legnépesebb osztályokat bízták rá s a rendes tanításon kívül külön órákat is adott és pedig nemcsak az iskolaévben, hanem sokszor szünidőben is. És e rengeteg munka mellett még talált magának időt az önképzésre is. Ő ami társulatunk legnagyobb auto-didaktája, aki magánszorgalomból elsajátította a francia nyelvet, kiképezte magát a harmónium és hegedűjátékban, megtanulta a kézimunka minden ágát, sőt elvégezte a polgári képző nyelvtan szakát is; mert úgymond „minél többet tud, annál nagyobb sikerrel bír az elemi iskolában is tanítani.“ Évek óta vezeti az V. VI. osztályt, jelenleg is az az övé. Vesződik több mint száz leánnyal, azzal a bámulatos türelemmel és szeretettel, melyet 50 esztendő nehéz munkája, sötét hálátlansága sem volt képes kimeríteni. Tanít és tanul még most is, akkora lelkesültséggel, melynek párját keresni igen, de találni nem lehet! —

A szent mise után az előkelő közönség a koszorúkkal és zászlókkal díszített terembe vonúlt, hol a tölgyfa zöld levelei, a fehér és piros mürózsák szirmai közül kikandikáló hatalmas 50-es számokat feltüntető festmények hirdették a jubileum okát. A terem egyik részében a növendékek—főleg az ünnepelel tanítványai—tömörültek, örömtől sugárzó arccal, a másik részében a tisztelgők foglaltak helyet. Midőn a jubiláló nővér belépett, lelkes „éljen!“ fogadta s kezdetét vette az ünnepelel, melynek műsora a következő:

MEGHÍVÓ

SZÜTS MÁRIA JOZEFA iskolanéne tanítói működésének 50 éves jubileuma és az Ő-Felsege által adományozott arany érdemkereszt átadása alkalmából f. h. 16-án d. e. tartandó ünnepségre.

10 órakor hálaadó szent mise a templomban. Utána a zárdában:

1. „Himnusz“, énekli az intézet énekkara.
2. Nagyságos és főisztelendő Márton Mátyás prépost-plebános úr üdvözli az ünnepeltet.
3. Alkalmi ének: „Ötven év tanúsága“ énekli az intézet énekkara.
4. Méltóságos bajsai Vojnits István főispán úr átadja az arany érdemkeresztet.
5. „Üdvözlő“, mondja: Kókai Mária, elemi VI. o. t.
6. „Édes magyar hazám“ 2 szólamú ének, előadja az intézeti énekkar.
7. „A tudomány,“ szavalja: Nagy Matild, elemi VI. oszt. tanuló.
8. „Üdvözlő,“ mondja: Pósa Krisztina, elemi V. oszt. tanuló.
9. Toaszt, éneklük az elemi V. VI. oszt. tanulóit.
10. Horváth G. „Mélodies hongroises,“ zongorán 6 kézre előadják: Szilágyi Erzsike, Buday Piroska és Ugrinova Szpaszenka.
11. „Szózat,“ énekli az intézet énekkara.

A befejező toaszt fönséges dallamában mint a magas hegyek ormáról a visszhang, még egyszer megcsendült az egész ünnepség alaphangja, a: szeretet és hála mely ott rezgett a szívek húrjain. Midőn az utolsó „éljen“ elhangzott, az ünnepelt nővér fiatalos könnyűséggel lépett fel a pódiumra, s az izgatottság legkisebb jele nélkül, azzal a nagy lelki nyugalommal, mely minden tettet jellemzi, a következő beszédet intézte a jelenvoltakhoz, erős, csengő hangon:

NAGYSÁGOS IGAZGATÓ ÚR!

Mélyen Tisztelt Vendégek és kedves Kartársaim!

Fogadják köszönetemet irántam viseltető jóindulatukért, melyet szíves megjelenésükkel tanúsítanak. Fogadják köszönetemet, hogy ezen királyi kitüntetésben, velem együtt elismerik az Úr Isten érdemét, Aki nekem a tanítói pályára hivatást és a bennetöltött félszázad leforgására kifogástalan egészséget adott. Becsülöm a királyi kitüntetést annyiban is, amennyiben jó figyelmeztető arra, hogy az Úr Isten is tartogat számomra, de minden ember számára is kitüntetést, melyet bizonyosan megad, ha mindenképen az Ő kedvében törekedünk járni. Ezen örökös kitüntetést a királyok Királyának kezéből elnyerni legfőbb óhajtásom, és aminő hévvel azt magamnak kívánom, éppen oly szeretettel kérem Őfelségének, a királynak, mélyen tisztelt vendégeinknek és kedves kartársaimnak is, hogy majd odafönn, az igazi hazánkban, egymás örömeiben és boldogságában örökké gyönyörködhesünk! — Az egyszerű, de meleg és őszinte szavakat a közönség meghatottan hallgatta végig; a szemekben megcsillanó könnyek eléggé bizonyították, hogy a beszéd szívből jött és szívhöz szólt. A lelkesülés hangján előtört éljenzés lecsillapultával az ünnepség véget ért. Ezután a fogadószobába vezettük a vendégeket s a hölgyeket likőrrel és süteménnyel, az urakat pedig borral, sörrel és sós perccel kínáltuk meg. Déli 12 órakor oszlott szét az előkelő közönség derűs jókedvben, az ünnepség édes hatása alatt.

Február 23-a ünnepet jelent mindannyiunknak, de különösen a gyermekeknek. Ugyanis ezen a napon üli ngs. és főtisztelendő igazgató urunk névnapját, s ilyenkor van legjobb alkalmuk a gyermekeknek kimutatni őszinte ragaszkodásukat az iránt, aki nemcsak igazgatójuk, de atyjuk is, és akinek szerető, nagy szívében első helyet az ő kedves kicsinyei foglalják el. Az ünnepséget a következő műsorral tartottuk meg.

MEGHÍVÓ.

Nagyságos és főtisztelendő MÁRTON MÁTYÁS prépost-plébános, igazgató urunk névnapja alkalmából, f. hó 23-án d. u. 3 órakor tartandó ünnepségre.

1. Üdvözlő-dal: „Úgy szeretnék“, énekl. az intézet énekkara.

2. F. I. Gossec „Gavotte“, zongorán 6 kézre előadják: Csikós Aranka, László Etelka és Melega Vilma.

3. „KIS LEÁNYKA AZ ERDŐBEN“
gyermekszínmű egy felvonásban.

Szereplők:

Kis leány: Koncz T.	(Dukai A. Kókai E.
Erdő tündére: Bakota Fr.	(Kovács A. Kovács T.
Tutyi manó: Besenyei E.	(Laczkovits Anna
Mutyi manó: Veiter I.	(Meggyesi Erzsi
(Törtely T.	Virágok: (Mélykúti Erzsi
Pillangók: (Mészáros E.	(Szögi Ilona
(Szűcs T.	(Törtely Etelka
(Rekeczki R.	(Tukacs Erzsi

4. I. Haydn „Rondo all' Ungherese“, zong. 6 kézre előadják: Engel I. Magyar K. és Nett Irma.

5. Melodráma: „Regina coeli“ Várad Antaltól. Szavalja: Krocsek E., zongorán kíséri: Deutsch Rózsa.

6. Daljáték: „A GYERMEK ÉS SZIVÁRVÁNY.“
Arany Jánostól. Zenéjét szerző: Hazslinszky Gusztáv.

Szereplők:

Gyermek: Szilágyi Erzsébet.
Virágok: Velzl Kató, Kálnay Ella, Lévy Julia.
Madarak: Krocsek E. Losoncz R. Nagymihály Irén.
Szántó-vető: Dégay Rózsa.
Búcsújárók: Veréb I. Stelcer M. Szathmáry G.
Remete: Schwáb Anna.
Kar: Buday P. Braunstein É. Csikós A. Deutsch R. Gärtner E. Gregorovity A. Huszágh I. Melega V.

Schwerer É. Stolz T. Ugrinova Szp. Dickmann K. Magyar K. Walter R. Bata A. Bednárz I. Huszágh B. Pílich I. Teleki Gizi. Karapandzsity.

7. H. Ronbier „Marche des Troubadours,“ zong. 4 kézre előadják: Buday Piroska és Ugrinova Szp.

8. Toaszt, énekli az intézet énekkara.

Február 26-án bennlakó növendékeink leptek meg bennünket egy zártkörű kis mulatsággal, melynek végzetével táncra perdültek. Ezt 27-én és 28-án is megtették; így búcsúztak el a farsangtól.

Március 1-én az utolsó három nap vig kacsáját komolyság váltotta fel, mikor a szentelt hamu megérintette homlokukat s elhangzott a „Memento homo“ bűnbánatra intő szózata.

Március 15-én, nemzeti nagy ünnepünkön, megjelentünk növendékeinkkel együtt az ünnepies szent misén és honfi szívünk teljes buzgóságával kértük égi Patronánkat, hogy isteni Fiának trónjánál: „Magyarországról, romlott hazánkról, ne feledkezzék meg szegény magyarokról!“

Március 29-én mozgófénykép-színházban voltunk. A Jézus életéből vett szép és tanulságos képek mély nyomot hagytak a gyermekek fogékony lelkében, úgy, hogy nem egy könnyezett s még napok múlva is arról beszéltek, hogy milyen szépet láttak az Urániában.

Április 8-ika a husvétii szünet kezdete. Mielőtt bennlakó növendékeink néhány napra búcsút vettek volna az intézettől, elvégezték közösen a husvétii gyónást és áldozást.

Április 19-én az előadások ismét megkezdődtek és megszakítás nélkül folytak június 16-áig, amikor a vizsgálatok vették kezdetüket a következő sorrendben.

Június 16-án d. e. V. és VI. osztály.

”	”	”	d. u. IV.	”
”	”	17-én	d. e. A) III.	”
”	”	”	d. u. B) III.	”

Június 19-én d. e. II. osztály.

„ „ „ d. u. I. „
Június 20-án, polg. I. és II. osztály

„ 21-én, „ III. és IV. „

„ 22-én, Te Deum. és záróünnepély a kö-

vetkező műsorral:

1. Fr. Xav. Chwatal: „Les quatre Amis“, 2 zongorán 8 kézre előadják: Tóth Gizi, Velzl Kató, Rudics Klára, Lévay Juliska.

2. „Hölgyek énekkara“ előadja: az intézeti énekkar.

3. Cesten Th. „Les trois Soeurs“, zongorán 6 kézre előadják: Nett Irma, Csikós Aranka, Melega Vilma.

4. Sztára József: „Szilágyi Erzsébet“ melodráma, előadja: Kálnai Ella, zongorán kíséri: Deutsch Rózsa, harmóniumon M. Cecilia.

5. Heidelberg Albert: „Csárdajelenetek“, zongorán 4 kézre előadják: Magyar Klára, Szilágyi Mária.

6. „Tejkúra“ dialog, előadják: Szilágyi Erzsébet, Krocsek Erzsébet.

7. Tutschek: „Frühlingsmarsch“, zongorán 6 kézre előadják: Engel Ilona, Illics Zorka, Gärtner Erzsébet.

8. Inczedy László: „A nővér“, szavalja: Huszágn Ilona.

9. O. Schmidt: „Polonaise“, 2 zongorán 8 kézre előadják: Szilágyi Erzsébet, Budai Piroska, Schwáb Anna, Ugrinova Szpaszenka.

10. Anfossi Giuseppe: „Una Banda vocale“ Scherzo musicale del Sac. Előadja az intézeti énekkar.

11. Henri Ravina: „Souvenirs de Russie“, zongorán 4 kézre előadják: Deutsch Rózsa, Kálnai Ella.

12. „Szózat“, énekli az intézeti énekkar.

A Te Deumnál elmondott hálaima egyforma buzgósággal szállt fel tanítónők és tanulók ajkáról az elmúlt évben nyert sok-sok kegyelemért. Részünkről kérőima is volt ez, melyben buzgón könyörögtünk tanítványainkért, az ezen évben gondjainkra bízott virágokért, hogy az isteni

Kertész őrizze meg őket az élet hullámzó tengerén a hajótöréstől, s vezérelje valamennyiük sajkáját a biztos révbe, az égi kikötőbe! Végrelegesen távozó növendékeink meg lehetnek győződve, hogy amint ők vissza-visszaszállnak az emlékezet szárnyain régi otthonukba, úgy mi is szeretettel gondolunk rájuk, imánk kíséri lépteiket! Ne feledjék el, hogy érje őket öröm vagy fájdalom, boldogság, vagy keserűség, mindenkor anyai szeretettel virraszt felettük. Az, akinek oltalma alatt állottak, és akinek pártfogásába ajánljuk most, a távozás szomorú perceiben: a Szeplőtelen szent Szűz és azoknak fohásza, akik lelkük nemesítésén éveken át fáradoztak. Őszintén óhajtuk, vigyék az életbe azt, amit oly nagy gonddal iparkodtunk szívükbe plántálni: legyenek vallásosak, jellemesek, munkaszeretők és kötelességtudóak! — És mikor azt mondjuk: Isten velük! hozzátesszük „A viszontlátásra!” ha a itt a földön nem is, de a boldog örökkévalóságban!

A most elmúlt 1911—1911 iskolaévvél a Haynald-Leánynevelő-Intézet pályafutásának tizedik évét fejezte be. — Mélységes alázattal borúlunk le a Mindenható színe előtt és ájtatos imádságban adunk hálát a kegyelmek azon hosszú láncolatáért, melyben egy évtized leforgása alatt bennünket és a reánk bízottakat részesíteni kegyeskedett! Egyszersmind kérjük szent áldását, hogy kitűzött célunkat a jövőben is a lehető legtökéletesebben teljesíthessük, hogy: testileg egészséges, lelkileg művelt, a szükséges tudással ellátott, vallásosságban szilárd, édes hazánkat forrón szerető, és jellemes honleányokat bocsássunk szárnyra intézetünkéből! — Így akarjuk szívvel-lelkekkel szolgálni anyaszentegyházunk és drága magyar hazánk szent ügyét; s hogy megtehessük, határtalan bizalommal kérjük az édes Jézust: tartsa fenn intézetünket még sok-sok évtizeden át; hullassa rá szentséges szent Szívének kegyelemharmatát, derítse föl rá szeretetének tündöklő napját, és ne engedje azt lenyugodni

soha! Álljon, fejlődjék, virágozzék ez a Jézus szent Szívének oltalma alatt álló intézet időtlen időig, hogy falai közt még sok-sok ártatlan lélek ismerje meg Jézus szerető Szívét, melynek örök dicséret és dicsőség legyen most és mindörökké!

A. M. D. G.

Az intézet személyzete.

1. IGAZGATÓSÁG.

Igazgató : Ngs. **Márton Mátyás**, prépost. esperes plébános, érseki iskolalátogató.

Intézeti főnöknő : **Pfeiffer Mária Kornélia**, iskolanéne.

2. TANTESTÜLET.

a) A polgári leányiskolánál.

Nt. Udvary István, áldozár, tanította a hittant mind a négy osztályban.

Pfeiffer Mária Kornélia, iskolanéne, intézeti főnöknő, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő a IV. osztályban, tanította a számtant és méréstant mind a négy osztályban s a francia nyelvet minden csoportnál. Tanítási éveinek száma : 28.

Papp Mária Róberta, iskolanéne, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő a III. osztályban, tanította a hazai történelmet és alkotmánytant a IV. osztályban, a stilisztikát, világtörténelmet s hazai történelmet, a földrajzot és helyesírást a III. osztályban, a szépírást és földrajzot az I. és II. osztályban és a német nyelvet a haladók csoportjánál. Tanítási éveinek száma : 15.

Kiss Mária Claudia, iskolanéne, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő a II. osztályban, tanította a terményrajzot az I. II. osztályban, a természettudományi tárgyakat a III. IV. osztályban, a rajzot mind a négy osztályban s a német nyelvet a kezdők csoportjánál. Tanítási éveinek száma : 14.

Zách Mária Hermenegild, iskolanéne, polg. isk. okl. tanítónő, osztályfő az I. osztályban, tanította a magyar nyelvet és helyesírást a I. és II. osztályban, a IV. osztályban.

tályban az irodalmat és helyesírást; mind a négy osztályban az énektant és a nagyok csoportjánál a német nyelvet. Tanítási éveinek száma : 2.

Vászner Mária Canizia, iskolanéne, növeldei felügyelő, okl. kézimunkatanítónő, tanította a kézimunkát a belintézeti növendékeknél. Tanítási éveinek száma : 37.

Hangódy Mária Domitilla, iskolanéne, okl. kézimunka tanítónő, tanította a kézimunkát mind a négy osztályban. Tanítási éveinek száma : 17.

Rothbauer Mária Cecilia, iskolanéne, zenére képesített tanítónő, tanította az egyházi énekeket, a zongorát és cimbalmot. Tanítási éveinek száma : 7.

Dománovich Mária Fortunáta, iskolanéne, segédtanítónő, tanította a kézimunkát az elemi iskola A) III. B). III. és IV. osztályában.

b) Az elemi iskolánál.

Nagys. és főt. Márton Mátyás, prépost esperes-plébános, tanította a hittant az I. és II. osztályban.

Nt. Németh Zsigmod, áldozár, tanította a hittant a IV. osztályban.

Nt. Szabó Árpád, áldozár, tanította a hittant az A) III. B) III. és az V. VI. osztályban.

Szűts Mária Jozefa, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította az V. és VI. osztályt. Tanítási éveinek száma : 51.

Braun Mária Urszulina, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította az A III) osztályt. Tanítási éveinek száma : 10.

Kancsár Erzsi, jelöltnő, okl. tanítónő, tanította a B) III. osztályt. Tanítási éveinek száma : 2.

Tamás Ilona, okleveles tanítónő, tanította a II. osztályt. Tanítási éveinek száma : 1.

Németh Mária Szibilla, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította az I. osztályt. Tanítási éveinek száma : 3.

Árpás Mária Taddea, iskolanéne, okl. tanítónő, tanította a IV. osztályt. Tanítási éveinek száma : 14.

IV.

A növendékek fegyelmi rendtartása.

1. A növendékek vallási kötelmeiket buzgón teljesíteni tartoznak, nevezetesen ; a) pontosan megjelennek a szent misén és más kötelező ájtatosságokon ; b) kellő előkészülettel részesülnek a szentségekben ; c) részt vesznek nyilvános körmenetekben és ünnepélyes ájtatosságokban, amint az illetékes elöljáróság rendeli.

2. A növendékek az intézet igazgatója és minden tanítónője iránt tisztelettel és engedelmességgel tartoznak.

3. A növendék becsülje és szeresse növendéktársait és kellő tisztelettel bánják velük, hogy viszont őt is becsüljék, szeressék és tiszteljék. Ha valamelyiktől sértve érzi magát, óvakodjék minden visszatöréstől, hanem terjessze ügyét az osztályfőnök v. az igazgató elé.

Minden növendék köteles a kiszabott órákban az előadásokon pontosan megjelenni és a tanítás alatt teljes csendben és figyelemmel lenni és az előleges engedély nélkül való mulasztást szabályszerűen igazolni. Ha a mulasztás előre nem látott akadály miatt történt, a növendék azt az intézetben való legelső megjelenésekor az osztályfőnöknél, a szülők — vagy helyettesüktől hozott hiteles irat, vagy ha az elmaradás oka betegség volt, orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Előre látható akadályozás esetén a tanuló, ha mulasztása egy napnál továbbra nem fog terjedni, az osztályfőnöknél, ha a mulasztás egy napnál több időre terjedne, az igazgatónál tartozik előre az engedélyt ki- eszközölni, de mindenkor szülőinek vagy ezek helyettesének kérelme alapján. Az a tanuló, aki igazolatlanul anynyi tanórát mulaszt, amennyi a heti tanórák összege, a tanintézetből kilépettnek tekintetik.

5. A tanintézetbe való jövetel és abból való kimenetel mindenkor illedelmesen, szerényen, — és rendben történjék.

6. Nyilvános mulatóhelyek — és sétatereken a növendékek csak szülők, helyetteseik v. idősebb nőrokonaik kíséretében jelenhetnek meg.

7. Színházba, hangversenyre, vagy házi mulatságra a növendék csak az elüljáróság külön engedélyével és csakis szülők, vagy nőrokon kíséretében mehet. Nyilvános bálban és mulatságokban azonban semmi ürügy alatt sem szabad részt vennie.

Az iskolai helyiségeknek, bútoroknak, valamint a taneszközöknek megrongálása és bárminemű megsértése szigorúan tiltatik. Ha a megrongálás, illetve megsértés szándékosan nem történik, a növendék a kárt csupán megtéríteni tartozik, de ha szándékosan tette, akkor a kár megtérítésén kívül fegyelmi büntetés alá is esik.

Ha a tettetést kinyomozni nem lehetne, a körülményekhez képest a kár megtérítésére az egész osztály is kötelezhető.

9. Vidéki növendékek szállásuk esetleges változását kötelesek rögtön jelenteni az osztályfőnöknek és az igazgatónak.

10. A fennálló iskolai fegyelmi szabályokat, úgy a helyi viszonyok kívánalma szerint az illető elüljáróság által hozandó rendeleteket minden növendék lelkiismeretesen megtartani köteles. Minden törvénytelen és szabályellenes viselkedés fegyelmi eljárás alá esik.

A fegyelmi eljárás következtében alkalmazandó büntetések:

a) A tanítónő vagy az igazgató által való megintés, magán- vagy nyilvános megdorgálás. b) A tanítási tanácskozmány elé való idézés, megintés és dorgálás, ami az értekezletti jegyzőkönyvbe bejegyeztetik. c) A tanítói értekezletben hozott és az egész osztályban, vagy az egész intézetben kihirdetendő ítélet folytán megdorgálás, miről a szülők vagy gondnokok értesítendőek. d) Az intézetből való kitiltás.

Belső növelde. (Internátus.)

Intézetünk célja és feladata: a reánk bízott gyermekeket egykori hivatásuk- és állásukhoz mért vallásos-erkölcsi s a jelen kor követelményeinek megfelelő nevelésben és oktatásban részesíteni. Az ebbeli munkát rendkívül megkönnyíti, úgy egészségi, mint tanügyi szempontból célszerűen berendezett növendék, melynek a helyiségei teljesen megfelelnek a higiénikus követelményeknek. A termek világosak, szellősek, kellemesek és tágasak. Az intézethez kapcsolt kert kitűnő ártézi vízzel s ezenkívül a hetenként többször tett séták nagyban elősegítik növendékeink testi fejlődését, melyre kiváló gond fordítatik. Az egészség fönntartására továbbá egy jól berendezett téli nyári fürdő áll a növendékek rendelkezésére. A beteg növendék gondos ápolásban részesül és a szülők azonnal értesítetnek, kik gyermekeiket a betegszobában meglátogathatják. Ragályos betegség esetén egy, a többtől egészen elkülönített helyiségben ápoltatik a beteg.

A táplálék egészséges, jó, változatos és bőséges. A növendékekre való felügyelet folytonos, még a hálótermekben sa szünórák alatt is. Az intézet elüljárósága kiterjeszti figyelmét kivált az elsajátítandó rendre, tisztaságra, háziaságra, illemes magatartásra, szorgalomra s munkakedvre.

A szülők kívánatára a növendékek a zongorában, cimbalomjátékban francia nyelvben stb. is nyerhetnek oktatást.

a) Felvételi felvételek.

1. Az intézetbe csak római katolikus vallású gyermekek vétetnek föl.
2. A kor, nincs meghatározva.
3. Minden növendék keresztlevelét iskolai s beoltási bizonyítványát s a hozott tárgyak jegyzékét 2 példányban magával hozni tartozik.

4. Az eltartási díj havonként 34 Korona, mely összeg előlegben fizetendő le. Azonkívül fizetendő évenként: mosásért 30 Korona, a házi orvosnak 4 Korona, a bútor használatért 4 Korona.

5. Azon növendékekért, kik a következő tantárgyakban oktatást nyernek, külön fizetendő:

Zongorában v. cimbalomjátékban való oktatásért havonként 7 Korona.

A zongora vagy cimbalom használatáért havonként 1 Korona.

Francia nyelvben való oktatásért havonként 2 K.

6. A szünidőt az intézetben tölteni csak a szülők kívánságára engedtetik meg a növendékeknek 80 Korona díj mellett.

Minden megkezdett hónap teljesen fizetendő le, mind az intézetbe való belépéskor, mind pedig a távozáskor.

8. Az intézet semmiféle előleget nem nyújt; kéretnek tehát a szülők, hogy az eltartási díjat minden hónapban legkésőbb 10-ig küldjék be és a mellékiadások fedezésére bizonyos összeget előlegezzenek.

9. Kedvezményes és ingyenes helyek nincsenek.

10. Minden vidéki tanuló 20 K. tandíjat tartozik fizetni.

b) Általános meghatározások.

1. A tanév szeptember elsején kezdődik és június végéig tart.

2. Az intézetbe való belépés ideje szept. 2—3-ig.

3. A növendékek hetenként írhatnak szüleiknek.

4. Minden hónap bezártával megküldetik a szülőknek a kiadások számlája, melyhez évenként egyszer iskolai bizonyítvány és többször tudósítás csatoltatik gyermekük egészségi állapotáról és magaviseletéről.

A növendékeket csak a szülők, vagy ezektől az intézeti elüljáróságnak bejelentett és megbízott egyének látogathatják meg. Hogy a tanítás meg ne zavartassék,

ezen látogatások csak vasár- és ünnepnap és pedig dél-
előtt 10—12 és délután 3—5 óra közt történhetnek. A
nevezett időn kívül való látogatás csak fontos okoknál
fogva kivételképpen engedtetik meg. Távollakó szülők
vagy rokonok azonban a látogatást más napokon és
órákban is tehetik.

6. A karácsonyi és husvétii szünetekre, ha a szü-
lők kívánják, hazamehetnek a növendékek.

7. Csakis a szülőknek, vagy azok megbízottjainak
adatnak ki a gyermekek és pedig délelőtt 9 órakor. Té-
len legkésőbb 6 órakor, nyáron legkésőbb 7 órakor visz-
sza kell térniük. Azon szülők, kik távol laknak, látogató-
suk alkalmával gyermeköket több órára kikérhetik.

8. Ékszereket az intézetbe hozni nem szabad.

9. Az intézetre és növendékekre címzett levelek és
csomagok bérmentve küldendők.

10. Minden növendék ruhaneműje bizonyos szám-
mal legyen bejegyezve, melyet az intézeti főnöknő meg-
határoz.

c) Felszerelések.

1 170 cm. hosszú és 80 cm. széles matrac.	1 abrosz, mely legalább 2 mé- ter hosszú legyen.
1 levarrott takaró	6 asztalkendő (szalvéta)
2 vánkos	6 törülköző
1 dunyha	4 evőeszköztörlő
1 fehér ágyterítő	4 mosdómedencetörlő
1 kis szőnyeg ágy elé	6-8 ing, 1 színes fürdőing
2 lepedő	3 nadrág
2 paplanlepedő	10 pár harisnya
2 dunyhahéj	4 hálókabát
4 vánkoshéj	12-18 zsebkendő
1 színes flanel alsó szoknya	1 téli és
2 parkett alsó szoknya	1 tavaszi kabát
4 könnyebb alsó szoknya	1 téli kendő
3 színes mosó kötény	2 pár cipő

1 fekete kötény	1 pár papucs
2-3 nyári ruha	2 pohár
1 sötétkék ünneplő ruha	Fésűk, haj-,fog és ruhakefe.
1 zacskó a szennyes ruha részére.	Evőeszköz kávés kanállal.

Hétköznapokon a növendékek az otthon viselt ruhákat hordhatják.

Téli és nyári kalapot egyenlőség tekintetéből az intézet szerzi be a szülők számlájára.

A bennlakó növendékek fegyelmi szabályai.

1. Lehetőleg csendben tartsák magukat a hálóterem — ebédlőben, a folyosón és az iskolában.

2. Szokják a növendék gyors és pontos engedelmességre, ha felügyelője a házi csengetyűvel, vagy bármikép jelt ad valamely teendőre, pl. reggel a fölkelésre, az iskolai órákra stb.

3. Lelkiismeretesen használja föl a tanulási időt! Sohase tegyen mást, mint ami éppen előírva van. A tanórák alatt feszült figyelemmel kísérje az előadásokat és minden tantárgyból gondosan és szorgalmasan készüljön.

4. A szüneti órákban illedelmesen mulasson mindenki, mert szükséges, hogy a szellemi munkát is pihenés váltsa föl. Az erre kiszabott időben — kézimunka kivételével — komolyabb foglalkozás, mint tanulás, írás, nincs megengedve.

5. Mind magukon, mind holmijukon a legnagyobb rend és tisztaság tündököljék: azért az összes öltözet vizsgáltassék meg, vajjon nem foltos, vagy rongyos-e valami. A szekrények gondosan össze legyenek rakva; a könyvek, író és rajzszerkek, hangjegyek a maguk helyén tartandók.

6. Mindenkinek tilos növendéktársa fiókjából könyvet, irkát, tollat, tűt stb. engedély nélkül kivenni, vagy bármi csekély tárgyat engedelem nélkül elajándékozni.

7. Nem szabad a bennlakónak a növendékszobát engedély nélkül elhagynia és napközben ok nélkül a hálótermekben tartózkodnia.

8. Az il' em szabályaira mindenkor, de leginkább a társalgás és közös mulatság alkalmával legyen tekintettel a növendék. Magatartásában, minden kifejezésében finomságot, műveltséget tanúsítson. Tanítónői vagy idegenek mellett el ne menjen a nélkül, hogy meg ne hajtsa

magát. Ne legyen pajkos, ne kiabáljon, elüljáróit tisztelje, becsülje és mindenben gyorsan, szívesen engedelmeskedjék és sohase dacoljon.

9. A növendék tanuló-társai iránt is mindenkor udvariasan viselkedjék, veszekedés-egyenetlenkedésnek, haragnak nem szabad közöttük előfordulni. Egymást jó testvérként szeressék és ezt szóval-tettel bizonyítsák be! Szokjanak rá a harag leküzdésére és iparkodjanak türelmesek — és szelídekké válni! Minden növendék őrizkedjék a megszólástól, mint a pestistől: Sohase mondja el másnak — távollétében — hibáit, mert ebből, semmi haszna nincs a hibázónak. A mendemondától, fülbesúgástól szintén teljes erejéből óvakodjék! A következő elvet tartsa mindenkor szem előtt: „Amit nem kívánsz, hogy cselekedjenek neked az emberek, azt te se cselekedd nekik!”

10. A növendék az ebédlőben is illedelmesen viselkedjék, az asztalnál egyenesen üljön, ne hajoljon erősen a tányér fölé, ne könyököljön az asztalra, ne válogasson az ételben: a tisztaságra és rendre pedig a legnagyobb gondot fordítsa!

11. Ha a növendékek a kertben, vagy a városban sétálnak, mindig párosan menjenek. A kertben az utak rongálása, a gyep legázolása — kivéve az engedélyezett helyiségein, tilos.

12. A társalgásban azt a nyelvet használja a növendék, melyet a szabály idő szerint megkíván, t. i. a magyart, vagy a németet.

Az elemi népiskola tanulóinak érdemsorozata betűrend szerint. az 1910-1911. tanévben.

I. osztály.

Kitűnő rendüek.

Almási Etelka
 Almási Ilona
 Bagi Erzsébet
 Bitó Ilona
 Beszédes Margit
 Bús Teréz
 Csányi Mária
 Dukai Mária
 Domonkos Róza
 Farkas Teréz
 Fehér Rózsa
 Sarnyai Matild
 Gruik Anna
 Harmat Viktor
 Kovács Teréz
 Konc Teréz
 Kovács Vera
 Lackovits Anna
 Megyesi Erzsébet
 Nagy Etel
 Nagy Julis
 Sóti Julis
 Szabó Franci
 Szakala Róza
 Szecsei Viktor
 Tóth Franci
 Teleki Erzsébet
 Temesvári Julis
 Tóth Erzsébet

Törtely Teréz
 Vágó Ilona
 Pósa Matild

Jeles rendüek.

Besenyei Erzsébet
 Czérna Mária
 Dukai Apollónia
 Domonkos Emil
 Fehér Margit
 Gubányi Boris
 Hlavinka Julis
 Japus Mária
 Juhász Borbála
 Kelemen Piros
 Kriska Teréz
 Ladovszki Piros
 Lékó Margit
 Miskúr Mária
 Nagy Róza
 Nagy Viktor
 Nyári Eleonóra
 Rigó Viktor
 Sas Erzsébet
 Tápai Róza

Jó rendüek.

Almási Etel
 Apró Erzsébet
 Ambil Mriska
 Dobó Ilona
 Farkas Etel

Farkas Viktor
 Józsa Etel
 Kecskés Borbála
 Kókai Magdolna
 Ladovszky Erzsébet
 Matkovics Róza
 Megyesi Anna
 Molnár Ilona
 Mucsi Teréz
 Németh Rózsa
 Raffai Erzsébet
 Tamás Rózsi
 Szögi Ilona

Elégséges rendüek.

Ács Mária
 Bindis Anna
 Berec Teréz
 Erdélyi Eszter
 Fehér Mária
 Forró Julis
 Hegedűs Ilona
 Katona Róza
 Kracsó Ilona
 Kiss Piros
 Kormos Piros
 Mészáros Julis
 Pósa Ilona
 Radojcsity Emil
 Sas Franci
 Szabó Mária

Elégtelen rendűek.

Bús Viktor
Gazdag Róza
Király Mária
Kiss Anna
Kiss Vilma
Konc Juszti
Pálinkás Anna
Tóth Mária

Osztályz, nem nyertek.

Apró Mária
Körmöci Etelka
Ludányi Anna
Nagy Etel
Varga Mária

Elköltöztek.

Juhász Borbála
Jelenszki Piros
Katona Róza
Weiter Ilonka

Meghalt.

Sárkány Aranka

Összesen : 104.

II. osztály.

Kiváló oszt., nyertek:

Apró Júlia
Beszédes Amália
Bagi Júlia
Csikós Katalin
Dunai Erzsébet
Fejős Vilma
Kovács Anna

Kókai Etel
Koncz Erzsébet
Milutinovics Anna
Manszfeld Teréz
Schöbel Anna
Szabó Irma
Szabó Piroska
Terényi Katicza
Tóth Erzsébet
Tóth Rozália
Törteli Etel
Tukacs Erzsébet
Vinczer Gizella
Varga Viktória

Jeles osztályz, nyertek.

Apró Viktória
Bakota Erzsébet
Benák Veronika
Dunai Veronika
Dukai Emilia
Farkas Anna
Harmath Mária
Kovács Piroska
Kávai Mária
Mélkúti Erzsébet
Nyilas Erzsébet
Nyári Piroska
Schlecher Mária
Szabados Etel

Jó osztályzatot nyertek:

Apró Franciska
Bús Erzsébet
Csimó Kornél
Erdélyi Franciska

Farkas Matild
Huszák Viktória
Lackó Ilona
László Irén
Losonc Viktória
Mihályi Erzsébet
Magyar Júlia
Matkovics Erzsébet
Megyesi Franciska
Megyesi Ilona
Muhi Borbála
Németh Rozália
Palotás Franciska
Pilics Dragina
Raffai Ilona
Sárkány Etel
Szabó Júlia
Tóth Etel
Vágó Júlia
Váradi Rozália
Vörös Rozália
Zöldi Matild

Elégséges oszt., nyertek:

Bagi Mária
Dukai Mária
Eazekas Etel
Kazi Etel
Kazi Franciska
Kálmán Mária
Körmöci Teréz
Pósa Júlia
Rekeczki Erzsébet
Rekecki Rozália
Sóti Veronika
Takács Amália

Varga Anna
Vince Veronika
Rörmöci Veronika

Elégtelen oszt. nyertek :

Bús Etel
Búció Ilona
Búció Rozália
Csikós Brigitta
Harmath Etel
Pataki Erzsébet
Szakala Rozália
Szögi Mária
Tandari Etel
Vajda Anna

Osztály. nem nyertek :

Bindis Etel
Bús Piroska
Dukai Mária
Pinkász Rozália

Elköltöztek :

Bajúsz Teréz
Berente Mária
Dukai Teréz
Jenei Teréz
Nagy Mária
Uri Viktória

Meghalt :

Stábel Ilona

Összesen : 97.

A) III. osztály.

Külnő rendűek :

Apró Julis
Bagi Ann

Barna Luca
Cérna Piros
Döbrei Etel
Dobó Erzsébet
Gubi Etel
Major Erzsébet
Nagy Erzsébet
Sóti Erzsébet
Szabados Viktor
Törteli Zsófi
Tukats Edit
Zsulkán Erzsébet

Jeles rendűek

Bata Ruzsi
Bús Erzsébet
Dobó Teréz
Ézsiás Etel
Megyesi Erzsébet
Nyerges Julis
Özvegy Vera
Sarnyai Ilona
Sas Viktor
Szabó Veronika
Szecsei Ilona
Temesvári Gizella
Terzin Erzsébet

Jó rendűek

Busánszki Erzsi
Dukai Erzsébet
Farkas Piros
Fejős Erzsébet
Huszák Ilona
Kiss Amál
Palótás Ilona
Váradi Vera

Elégséges rendűek.

Bata Erzsébet
Hajas Mária
Kámán Teréz
Magyar Anna
Muhi Ilona
Muhi Julis
Sándor Teréz
Sutús Ilona
Sóti Vera
Törteli Margit
Varga Julis
Kokovai Mária

Elégtelen rendűek.

Bogdány Ilona
Dobó Rúzsi
Dukai Róza
Erdélyi Piros
Heli Margit
Horvát Franci
Kovács Anna
Sándor Anna
Sóti Vera
Törteli Teréz
Zsinka Erzsébet

Elköltöztek.

Farkas Piros
Jelenszki Mária

Meghalt

Almási Teréz
Bata Erzsébet

Összesen : 62.

B) III. osztály.

Kitűnő oszt. nyertek :

Bata Vilma
Bakay Teréz
Bicskey Piroska
Bohata Franciska
Domonkos Mária
Gruber Erzséber
Kovács Mária
Kriska Etel
Milutinovits Brigitta
Nagy Ágnes
Neszpál Mária
Özveggy Regina
Sóti Amália
Sóti Mária
Sóti Erzsébet
Tari Mária
Tukats Teréz
Tukats Veronika
Varga Margit
Varga Róza

Jeles oszt. nyertek :

Apró Teréz
Bata Gizella
Blahó Róza
Bognár Julia
Koncz Gizella
Koncz Veronika
László Mária
Mészáros Erzsébet
Nagy Piroska
Rekeczki Jolán
Szabó Matild
Szilágyi Róza

Szedlacsek Mária
Tóth Anna
Törtelyi Erzsébet
Vinne Amália
Vörös Etel

Jó oszt. nyertek :

Apró Erzsébet
Bagi Ilona
Kokonovits Ilona
Körmöczy Erzsébet
Kugler Erzsébet
Miskur Anna
Piri Viktória
Pósa Veronika
Szegedi Erzsébet
Vajda Julia

Elégséges oszt. nyertek :

Almási Róza
Czérna Róza
Kiss Julia
Kriska Erzsébet
Muhi Piroska
Oláh Franciska
Pósa Piroska
Rekeczki Ilona
Szűcs Brigitta
Vadász Mária

Elégtelen oszt. nyertek :

Bagi Anna
Bohata Mária
Csap Mária
Csikós Róza
Dobó Mária
Fehér Piros

Józsa Teréz
Kazi Ilona
Kiss Ágnes
Körmöczy Mária
Lázár Ilona
Mészáros Anna
Muhi Erzsébet
Nagy Mária
Szűcs Franciska
Tóth Teréz

Osztályz. nem nyertek :

Rekeczki Krisztina
Farkas Matild

Elköltöztek :

Boncza Ilona
Bata Teréz
Veisz Katalin
Zsámboki Viktor
Zsinka Erzsébet

Meghalt :

Körmöczy Róza

Összesen : 81

IV. Osztály.

Kitűnő rendűek.

Atay Vilma
Árok Erzsébet
Bata Julia
Bata Teréz
Bánszki Piroska
Dobó Veronika
Fehér Mária
Fejes Viktória

Göbolyös Erzsébet
Kafga Irén
Kafga Márta
Kálmán Piros
Kávai Margit
Kecskés Erzsébet
Kiss Róza György
Kiss Ver. Bálint
Kovács Franciska
Losonc Mária
Magyar Márta
Mihályi Ilona
Mihályi Róza
Raics Matild
Rudics Klára
Stábl Etel
Stumpf Mária
Szabó Róza
Tóth Gizella
Uri Etel
Vágó Mária

Jeles rendüek.

Bagi Teréz
Bohata Piros
Bosznai Mária
Józó Ida
Kazi Erzsébet
Kávai Mária
Kiss Vera Mátyás
László Ilona
Mészáros Erzsébet
Nagy Róza
Schwella Szilárdka
Tóth Anna
Vadász Piros
Vida Júlia

Jó rendüek.

Bognár Róza
Csikós Anna
Dobó Ilona
Erdélyi Erzsébet
Fehér Veronika
Harmath Erzsi
Losonc Teréz
Lépold Amál
Nagy Teréz Péter
Nyári Mária
Novák Julia
Nyilas Mária
Sóti Róza
Szendrei Irma
Tóth Erzsébet
Varjú Ilona
Varga Mária
Varga Viktória
Zsámboki Berta

Elégéséges rendüek.

Dobó Piroska
Dukai Teréz
Kazi Ilona
Kávé Mária
Kiss Ilona
Kiss Róza István
Klekner Franciska
Kókai Ilona
Kókai Margit
Körmöci Etel
Nagy Erzsébet Istv.
Nyári Erzsébet
Plásó Veronika
Sarnyai Amál

Sarnyai Franci
Sarnyai Mária
Sárkány Ilona
Sóti Mária
Szabó Ilona
Takács Anna

Elégtelen rendüek.

Árok Viktória
Béni Borbála
Bognár Etel
Bognár Teréz
Dukai Erzsébet
Faragó Anna
Józsa Júlia
Kalmár Etel
Károli Erzsébet
Kiss Piroska
Király Mária
Lackó Mária
Nagy Erzs. János
Nagy Ter. Ferenc
Nagy Vikt. György
Nagy Vikt. Orbán
Nyilas Margit
Radulov Ilona
Sándor Piroska
Szécsényi Szabina
Újvári Erzsébet
Vajda Piros
Vörös Erzsébet

Elköltöztek.

Bajzák Viktória
Nagy Teréz
Mányi Erzsébet
Valkai Ilona

Kimaradtak:

Dukai Mária
Fehér Júlia
Habi Piroska
Mányi Teréz
Vadász Etel

Meghalt:

Gulyás Margit

Összesen 114.

V. osztály.

Küüñő oszt. nyertek.

Árok Etel
Bakota Róza
Bata Irén
Bicskei Erzsébet
Bicskei Ilona
Bognár Etel
Bognár Magdolna
Bózsó Ilona
Bödő Anna
Csikós Teréz
Dobó Erzsébet
Farkas Mária
Gulyás Mária
Gruik Franci
Hlavinka Margit
Kecskés Petranella
Kiss Erzsébet
Körmöczi Teréz
Kriska Julia
Ladányi Anna
Losoncz Amál

Losoncz Zsófi
Milutinovics Franci
Ogrézovics Ilona
Özvegy Anna
Polyák Piroska
Pósa Krisztina
Rekeczki Róza
Sóti Mária
Szabados Franci
Szakala Piroska
Szecsei Mária
Szecsei Teréz
Tóth Erzsébet

Jeles osztályz. nyertek.

Apró Mária
Dukai Franci
Mazák Verka
Pekla Borbála
Sas Julis
Tóth Etel
Vörös Mária
Vörös Verka
Úri Verka

Jó osztályza'ot nyertek.

Anderla Margit
Apró Amál
Bugyi Etel
Bús Franci
Csitári Viktor
Dobó Verka
Hangya Mária
Harmath Amál
Körmöczi Julis
Langó Borbála

Magyar Teréz
Nagy Julis
Németh Piroska
Rekeczki Teréz
Teleki Julis
Zöldi Mária
Zsámboki Juszti

Összesen: 61.

VI. osztály.

Küüñő oszt. nyertek.

Ágoston Roza
Bagi Franci
Balázs Mária
Cseh Franci
Csorba Mária
Domonkos Mária
Faggyas Viktor
Gubi Erzsébet
Juhász Roza
Kaloper Mária
Kókai Mária
Lajkó Erzsébet
Lázár Roza
Mányi Piroska
Megyesi Amál
Nagy Matild
Nagy Franci
Palotás Margit
Rekeczki Regina
Rózsa Erzsébet
Sarnyai Viktor
Sarnyai Ilona
Szendrei Mária
Tóth Franci

Jeles osztályz. nyertek.

Almási Erzsébet
Gruik Teréz

Jó osztályzatot nyertek.

Kókai Petronella

Bata Amál
Arok Julis
Lépold Róza
Nagy Erzsébet
Sarnyai Franci
Sóti Erzsébet

Rövid Teréz
Rövid Ilona

Összesen : 36.

A polgári iskola növendékeinek névsora, vallásuk, és születési helyük kimutatásával.

Polgári első osztály.

A növendékek névsora	Vallása	Születési hejye	
		község	megye
Bata Franciska	r. k.	Magyarkanizsa	Bács
Borsos Erzsébet	" "	" "	" "
Eichorn Erzsébet	" "	Kerény	" "
Franz Gizella	ref.	Magyarkanizsa	" "
5 Gantner Éva	r. k.	Veprőd	" "
Gregorovity Alexand.	g. kel.	Magyarkanizsa	" "
Huszágh Borbála	r. k.	" "	" "
Krnajszki Zorka	g. kel.	Martonos	Bács
Kürti Anna	r. k.	Magyarkanizsa	" "
10 Lélek Ilona	" "	Szeged	Csongrád
Létyity Julia	g. kel.	Magyarkanizsa	Bács
Losonez Anna	r. k.	" "	" "
Losonez Rózsa	" "	" "	" "
Molezer Irén	g. kel.	Szabadka	" "
15 Muhi Ilona	r. k.	Magyarkanizsa	" "
Nagy Veronika	" "	" "	" "
Nagymihály Irén	" "	Törökkánizsa	Torontál
Németh Mária	" "	Magyarkanizsa	Bács
Sárkány Erzsébet	" "	" "	" "
20 Sárkány Etelka	" "	Martonos	" "
Sóti Brigitta	" "	Magyarkanizsa	" "
Schlachter Krisztina	" "	Kerény	" "
Schweisgut Éva	" "	Veprőd	" "
Szilner Erzsébet	" "	Magyarkanizsa	" "
25 Szauter Margit	" "	Apatin	" "
Temesvári Ilona	" "	Palics	" "
Vajda Anna	" "	Magyarkanizsa	" "

Évközben jött: Jenei Matild, Vajda Anna.

Kimaradt: Gyulai Zsófi, Jenei Matild, Kovács Erzsébet, Losonez Teréz. László Etelka, Kolleth Viktória.

Magántanulók: Balogh Irma, Cabafi Ilona, Korponay Irén, Korponay Lenke, Muhi Erzsébet, Perr Erzsébet. Összesen: 40.

Polgári második osztály.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Bata Anna	rk.	Magyarkanizsa	Bács
Bata Gizella	"	" "	"
Becherer Erzsi	"	Militics	"
Bednárz Ilona	"	Magyarkanizsa	"
5 Bëresök Deszánka	gör. k.	" "	"
Engel Ilona	izr.	" "	"
Ferencz Margit	rk.	Óbecse	"
Grúnvajd Ilona	izr.	Magyarkanizsa	"
Hesser Ibolya	"	" "	"
10 Hoog Erzsi	rk.	Szentfűlöp	"
Horváth Borbála	"	Gyulafalva	"
Ischkum Krisztina	"	Kerény	"
Khón Erzsi	izr.	Magyarkanizsa	Bács
Konez Margit	rk.	" "	"
15 Krämer Anna	"	Vepröd	"
Ott Erzsébet	"	" "	"
Pillich Ilona	"	Magyarkanizsa	"
Pósa Erzsi	"	" "	"
Sólymosi Franciska	"	Ada	"
20 Szathmáry Gizella	"	Péterréve	"
Szilágyi Etelka	"	Szóreg	Torontál
Szilágyi Mária	"	Magyarkanizsa	Bács
Szilner Gizella	"	" "	"
Tatity Anna	gör. k.	" "	"
25 Teleki Gizella	rk.	Szenttamás	"
Tóth Emília	"	Magyarkanizsa	"
Váradi Mária	"	" "	"
Veréb Borbála	"	Csantavér	"
Velzl Katalin	gör. k.	Csúrog	"
30 Zsoldos Zsófia	rk.	Magyarkanizsa	"

Elköltözött: Hávol Edith, Kárpáti Margit, Szabó Mária.

Kimaradt: Malagurszki Margit Junker Irén.

Magántanuló: Banet Piroska, Fischer Anna, Szigethy Ilona

Összesen: 38.

Polgári harmadik osztály.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Altfatter Júlia	rk.	Bácsgyulafalva	Bács
Csizovszky Jolánta	„	Csantavér	„
Dickmann Katalin	„	Szentfülöp	„
Dickmann Teréz	„	„	„
5 Dukai Emília	„	Magyarkanizsa	„
Grossmann Margit	izr.	Lippa	Temes
Huszák Éva	rk.	Zenta	Bács
Illies Hajnalka	g. kel.	Perlasz	Torontál
Kihn Teréz	rk.	Apatin	Bács
10 Kiss Margit	„	Jánoshalma	„
Krocsok Erzsébet	„	Törökkánizsa	Torontál
Lévay Júlia	„	Óbecse	Bács
Magyar Klára	ref.	Vinkovec	Szerém
Nett Irma	rk.	Csernovitz	Bukovina
15 Ragadits Mária	„	Jánoshalma	Bács
Rajity Milica	g. kel.	Martonos	„
Riesz Éva	rk.	Bács	„
Schlesinger Rózsa	izr.	Magyarkanizsa	„
Swáb Anna	rk.	Hódságh	„
20 Swella Gizella	„	Magyarkanizsa	„
Szarvas Júlia	„	Jánoshalma	„
Szilágyi Erzsébet	„	Magyarkanizsa	„
Török Mária	„	Jánoshalma	„
Tripolszky Ágnes	„	Pétterréve	„
25 Walter Rozália	„	Bácsalmás	„

Kimaradt: Deutsch Erzsébet.

Magántanulók: Csizsár Margit, Muhi Anna, Muhi Rózsa és Witz Aranka.

Összesen 30

Polgári negyedik osztály.

A növendékek névsora	Vallása	Születési helye	
		község	megye
Braunstein Éva	rk.	Ssentfülöp	Bács
Buday Piroska	"	Zombor	"
Csikós Aranka	"	Szeged	Csongrád
Deutsch Rózsa	izr.	Magyarakanizsa	Bács
5 Dégay Rózsa	rk.	" "	"
Dömök Erzsébet	"	" "	"
Francz Vilma	ref.	" "	"
Gärtner Erzsébet	rk.	Csonoplya	"
Gregorovity Angela	g.kel.	Óbecse	"
10 Huszágh Ilona	rk.	Magyarakanizsa	"
Karapandzsity Julia	g.kel.	" "	"
Kálnai Ella	izr.	Martonos	"
Mátyus Viktória	rk.	Kishegyes	"
Melega Vilma	"	Magyarakanizsa	"
15 Mihalecz Margit	"	Topolya	"
Nagy Veronika	"	Temerin	"
Nicsovits Erzsébet	"	Horgos	Csongrád
Pastyik Julia	"	Topolya	Bács
Sándor Ottilia	ref.	Eger	Heves
20 Stelezer Mária	rk.	Kerény	Bács
Stolez Teréz	"	Zenta	"
Schverer Éva	"	Hódság	"
Ugrinova Szpaszenka	g.kel.	Óbecse	"
Veréb Julia	rk.	Csantavér	"

Kimaradt : Simon Jolán.

Magántanuló : Mihályi Ilona, Molitorisz Hilda.

Összesen : 27.

VIII.

A vizsgálatra vonatkozó intézkedések.

1. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a magánvizsgálatra vonatkozólag a 145,100,1900 sz. rendelete értelmében a polgári iskolánál magánvizsgálatok évenként csak kétszer u. m. decemberben és a tanév végén tarthatók, még pedig a decemberi határidőben csupán a szabályszerű karácsonyi szünet alatt, amikor a rendes tanítás szünetel, a júniusi határidőben pedig a rendes tanulók vizsgálatai után.

2. Azon tanuló, ki a tanév túlnyomó részében rendszeren látogatta az iskolát, de a nyilvános vizsgálaton elfogadható alapos oknál fogva meg nem jelent, vagy a vizsgálatot megszakította, a következő osztályba csak úgy léphet, ha az igazgatóságához benyújtott kérvénye alapján az illető osztály összes tantárgyaiból a pótvizsgálatot sikeresen kiállja.

3. Aki pedig az évi vizsgálatot alapos ok nélkül mulasztotta el, pótvizsgálatra nem, hanem csakis magánvizsgálatra bocsátható. Az ily tanuló a magánvizsgálatért járó díjat megfizetni köteles.

4. A miniszteri „Szabályzat“ értelmében azon tanuló, aki év végén legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, a tantestület által javító vizsgálatra bocsátható a következő tanév elején. Aki háromnál több tantárgyból bukott, annak ismételnie kell az osztályt, úgy szintén annak is aki a javító vizsgálaton bárcsak egy tantárgyból is újra megbukott.

5. Javító vizsgálatot minden esetben csak azon intézetben tehető, melyben a tanuló az elégtelen osztályzatot kapta.

6. A pót- és a javító vizsgálatokat kérő folyamodványok augusztus hó 15. napjáig nyújtandók be az igazgatóságához.

7. A magánvizsgálat írásbeli és szóbeli.

8. A testgyakorlat és ének a magánvizsgálat tárgyát nem képezi.

9. A felmentésnek a magánvizsgálatok alól csupán a női kézimunkából, továbbá a szabadkézi és mér-tani rajznak gyakorlatai részéről van helye orvosi bizonyítvány alapján.

10. Azon polgári iskolai tanulók, kik a női kézimunkából kötelező magánvizsgálat alól föl nem mentettek, az illető osztályra tantervíleg előírt kész munkadarak bemutatására kötelesek. Hogy azonban megállapítható legyen, vajjon a bemutatott munkákat a tanuló maga készítette, szükséges, hogy a vizsgáló bizottság erről megfelelő elméleti kérdésekkel meggyőződést szerezzen, sőt a lehetőséghez képest a bemutatott kézimunka egyes részleteinek elkészítését is megkövetelje.

11. A tantestület csak oty magántanulókat bocsát magánvizsgálatra, a kik ilyenekül megfelelő életkor és az előző osztály elvégzését igazoló nyilvános iskolai bizonyítvány alapján a tanév elején be voltak írva és a vizsgálatot ugyanazon tanév végén teszik le.

12. Egy határidőn egyszerre kettőnél több osztályból összevont magánvizsgálat nem tehető.

13. Ha a magánvizsgálatra jelentkezett tanuló a vizsgálatra egy vagy legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, valamely később tartandó magánvizsgálat határideje megelőző napon egyikén a tantestület által javítóvizsgálatra bocsátható.

14. Azon folyamodó, a kí a részére engedélyezett magánvizsgálaton nem jelentkezik, vagy arról a vizsgálat közben bármi okból visszalép, csak újabb folyamodás útján és csak a következő szabályszerű határidőn bocsátható ismét vizsgálatra

15. A magánvizsgálati díj személyenkint 30 kóna.

Az 1911—1912. tanévre vonatkozó értesítés.

1. A beírások a polgári iskolában, szeptember 1. és 2. lesznek, 3-án ünnepies Veni „Sancte“, 4-én megkezdődik az előadás.

2. A beírások az elemi iskolában szept. 15-től 30-ig lesznek naponként délelőtt. A tanítás pedig október 1-én veszi kezdetét.

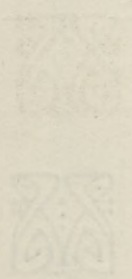
Az érdemsorozatban használt jegyek magyarázata.

Előmeneteltel: 1 = kitűnő, 2 = jeles, 3 = jó, 4 = elégséges, 5 = elégtelen
Erkölcsi magaviselete: 1 = példás, 2 = dicséretes, 3 = jó, 4 = tűrhető.
Szorgalomra: 1 = ernyedetlen, 2 = kitartó, 3 = változó, 4 = hanyatló
rásb. dolgozatok külalakja: 1 = csinos, 2 = tiszta, 3 = rendes, 4 = rendetlen.

Az 1911-1912 tanévi munkák elnevezése

- 1. A tanácsok a polgári iskolában, szeptember 1-én
- 2. tanácsok 3-án határozatokat, 4-én megbeszélések az előadások
- 3. A tanácsok az elemi iskolában szept. 15-én 30-ig tanácsok munkáját végezték. A tanácsok pedig október 1-én
- A magyar nyelv tanácsa
- Adatok az iskolák történetéről
- Az infózet szemlézése
- A növendékek tanácsai tanácsok
- Belső növelés (tanácsok)
- Az elemi iskolák tanácsai tanácsok
- A polgári iskolák tanácsai tanácsok
- Iskolák és szülői helyek szemlézése
- A vizsgálatok munkái tanácsok
- Az érdeklődésben résztvevők tanácsai

Tartalomjegyzék.

A magyar szent korona	—	—	1 oldal.
Adatok az iskolaév történetéhez	—	—	14 „
Az intézet személyzete	—	—	23 „
A növendékek fegyelmi rendtartása	—	—	25 „
Belső növelde (Internátus)	—	—	27 „
A bennlakó növendékek fegyelmi szabályai	—	—	31 „
Az elemi iskola tanulóinak érdemsorozata	—	—	33 „
A polgári iskola növendékeinek névsora, val- lásuk és születési helyük kimutatásával	—	—	40 „
A vizsgálatra vonatkozó intézkedések	—	—	44 „
Az érdemsorozatban használt jegyek magyarázata	—	—	46 „

